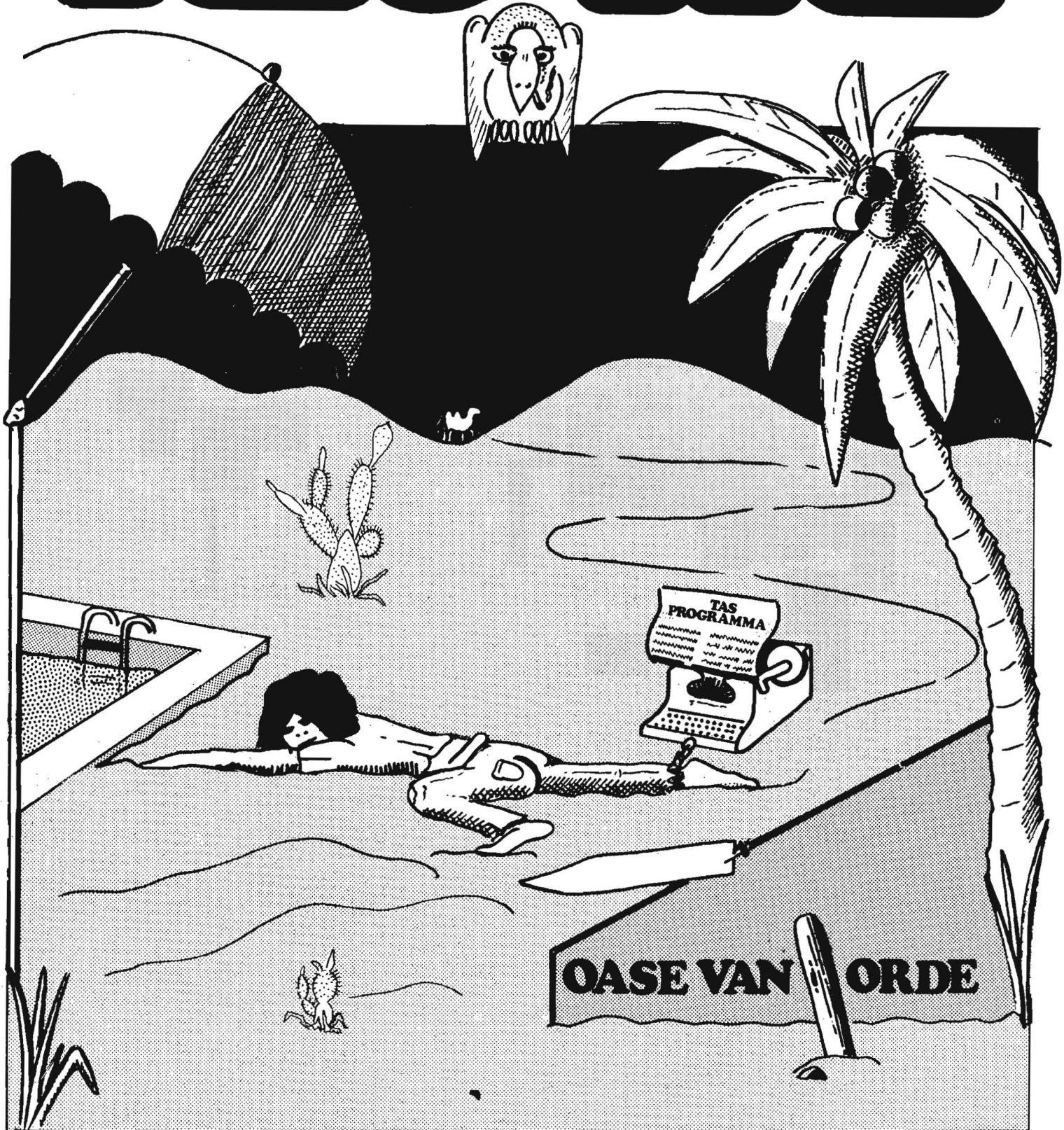

MEI 1979

nr 69

ROSTA

ROSTRA

blad van de
economische
fakulteit

jaargang 78-79

redaktie

Noor de Bruin
Bert Brunninkhuis
Rob de Klerk
Tjalling Haisma
Mic van Wijk
Auke Wilkema
Iris de Veer
Piet de Vrije

adres

Jodenbreestraat 23
kamer 1339
tel. 525.2497
Amsterdam
kopij zenden naar:
Fakulteitsburo
kamer 2141
Adreswijzigingen:
Studentenadministratie
Jodenbreestr. 23

voorpagina

Herman Schaap

drukkerij

Kaal
Nieuwe Herengracht 61

Iedereen tentamen en toch een Rostra. Ra ra hoe kan dat? Nou, gewoon niet iedereen had tentamen. In dit nummer vooral advertenties, hiervoor zorgt onze kersverse advertentieverwerper Bert. Naast Mic zult u hem voorlopig in het colofon kunnen terugvinden. Nu weet u dus ook wat hij doet: advertenties. Ingrid heeft de redactie verlaten, andere, ongetwijfeld ook zeer belangwekkende bezigheden, roepen haar.

Wat staat er in dit paasnummer? Natuurlijk weer informatie over de EEG. Tot de zomer blijft Rostra aandacht besteden aan dit laat-kapitalistische fenomeen. Ook een Marxistisch georiënteerde analyse voor onze Marx georiënteerde lezers. Voor hen is hiermee de koek echter wel op. Verder namelijk een interview met de kantinedames: wel leuk om te lezen natuurlijk.

Veel facultair nieuws: Oostendorp raakt niet uitgepraat over de semesterblokken, Clemens verhaalt over de afloop, afgang van het microstructuurrapport en de TAS-vrouwen hebben een club opgericht en daar is een enquête gehouden. Wij houden u op de hoogte.

Hopelijk heeft u een leuke paas (gehad). Met dank aan mevr. van der Horst die het interview met de kantinedames uittikte op de bekende voortreffelijke wijze.

Tot slot een goede raad: Stem toch vooral bij de komende Faculteits- en Universiteitsraadverkiezingen!

Pag. 3	TAS-vrouwen
Pag. 4	EEG en associatielanden
Pag. 7	Rond uit de Raad
Pag. 9	EEG een marxistische analyse
Pag. 10	Een brief van het dagelijks bestuur
Pag. 11	Oostendorp over semesterblokken
Pag. 14	Interview met de kantinedames
Pag. 17	Recensie open economie
Pag. 19	De rechtspositie van de student
Pag. 20	EEG en de Nederlandse concurrentiepositie

IN MEMORIAM DRS. J. SNIJDER

Op vrijdagmorgen 30 maart bereikte ons het schokkende bericht, dat Jan Snijder, wetenschappelijk medewerker van de vakgroepbedrijfseconomie, plotseling was overleden. Hij werd 46 jaar.

Jan Snijder was al vele jaren werkzaam bij de Universiteit van Amsterdam. Eerst heeft hij enige tijd gewerkt bij de Financieel-Economische Dienst, later werd hij medewerker bij het Instituut voor Bedrijfseconomie en Accountancy en toen de vakgroepen werden gevormd, bij de vakgroep Bedrijfseconomie.

In die jaren heeft hij onder meer enige tijd gewerkt aan het zogenaamde Joego-Slaviëproject en aan het onderzoekproject "Amsterdam en Ommelanden".

Wat het onderwijs betreft, heeft hij zich vooral op de vakgebieden Bedrijfs-calcuatie en later Financiering gericht. De laatste jaren was hij ook betrokken bij de werkgroep, die het opzetten van een data-bank voor gegevens uit jaarverslagen in studie heeft.

Naast zijn onderwijs- en onderzoekwerkzaamheden verrichtte hij veel taken op het gebied van bestuur en beheer, zoals zijn actief lidmaatschap van de beheersraad van het Burgemeester Tellegenhuis, het financieel beheer van de vakgroep en het lidmaatschap van de bibliotheekcommissie. Vanuit al deze functies was hij een vraagbaak voor velen en kon men steeds een beroep op hem doen. Meermalen moest hij zich echter, door gezondheidsomstandigheden gedwongen, voor kortere of wat langere tijd uit zijn dagelijkse werk terugtrekken. Op veel punten ontstond er dan een leegte, die nu helaas definitief is geworden. Een leegte, die ook ontstaat buiten het facultaire verband, zoals de Civitas en een aantal organisaties in en ook buiten zijn woonplaats, waarvoor hij zich actief inzette.

Een leegte ook in zijn gezin, die door zijn vrouw en kinderen zeker nog veel schrijnender gevoeld zal worden. Wij hopen, dat hun de kracht gegeven zal worden, dit verlies van man en vader, die tegelijkertijd steun gaf en zorg behoeftde, te verwerken. Het moge hun tot troost zijn te weten, dat hij nu bevrijd is van de zorgen, die hem kwelden en te weten, dat hij in onze herinnering zal blijven leven als een actief, meelevend en prettig collega.

Namens het faculteitsbestuur en allen, die met hem samenwerkten,

Prof. Dr. P. Verburg
dekaan

ENQUETE TAS-VROUWEN

In juni 1976 werd aan het einde van een cursus een werkgroep gevormd "vrouwen Opleiding en Training" (VOT). Deze groep organiseerde 'open dagen' en themadagen om de behoefte aan cursussen en opleidingen bij TAS-vrouwen (de vergeten groep binnen de UvA) na te gaan. Eind 1977 resulteerde dit in de oprichting van een aantal werkgroepen, waaronder de 'werkgroep rechtspositie TAS-vrouwen'. Deze bestaat Lydia van de Ark-Zijdel, Gerda Gunderman, Anya Kooyman, Nettie Roes en Elisabeth van Zoetendaal. Zij zien zichzelf als vrouwen, die zich bewust worden van hun positie als vrouw én werkneemster. Dit sinds de opkomst van de Tweede feministische golf ongeveer vier jaar geleden, die nu uiteindelijk ook de Universiteit van Amsterdam is binnengespoeld.

willekeur

Er bestond bij de leden van deze werkgroep de indruk, dat er ten aanzien van de rechtspositie van TAS-vrouwen nogal wat willekeur bestond. Teneinde deze verschillen (bv. in waardering van diploma's en ervaring) te inventariseren heeft de groep een enquête gehouden onder alle vrouwelijke TAS-personeelsleden van de UvA (± 850). Men wilde uit die enquête te weten

komen, hoe de tegenstellingen wetenschappelijk personeel/ TAS-personeel, man/vrouw en full time/parttime personeel binnen de UvA liggen. Zoals wel vaker voorkomt, kreeg de werkgroep in eerste instantie geen geld, waardoor alle enquêteformulieren door de vrouwen zelf rondgebracht moesten worden. Niet alle vrouwen reageerden, maar toch werden 300 formulieren terugontvangen en hieruit ontstond een aardig beeld van enkele aspecten van de positie van de vrouw binnen de universiteit.

functie

Het is al veel langer bekend, dat vrouwen gemiddeld minder scholing genieten dan mannen, met alle gevolgen van dien voor hun positie op de arbeidsmarkt, zoals banen van ondergeschikt belang, lagere beloning en vooroordelen van werkgevers, waar het jonge gehuwde vrouwen betreft. De meeste TAS-vrouwen daarentegen hebben een middelbare of hogere opleiding gehad, die voornamelijk administratief gericht is (typen, steno, Schoevers boekhouddiploma). Toch zitten de meesten, ook die met een hogere opleiding, in salarisgroep 5, die van adjunct-commies. Door die administratieve scholing is het merendeel secretaresse, administratief medewerkster, bibliothecaresse etc. Meestal krijgt zij daarnaast taken te vervullen, die eigenlijk niet bij haar functie horen, bijvoorbeeld de HH hoogleraren koffie op de kamer serveren.

Oorzaak hiervan is waarschijnlijk, dat vrouwen zich minder 'hard' en kritisch opstellen dan mannen en dus minder geneigd zijn bepaalde werkzaamheden te weigeren. Wat betreft de relatief lage beloning van vrouwen: uit de enquête blijkt, dat de meeste vrouwen na hun 35-e jaar al aan hun maximum salaris zitten.

Bijna allen hebben een contract voor bepaalde tijd, waardoor volgens de werkgroep haar rechtspositie slechter is dan van diegenen met een vaste aanstelling. Ook parttime werk komt regelmatig voor, met alle daaraanlevende nare gevolgen: een lagere status dan full time werk en daardoor consequenties wat betreft beloning en promotiekansen.

promotie

Ruim de helft van de vrouwen is sinds de indiensttreding nog niet bevorderd, waarbij wel aangetekend moet worden, dat ruim 200 van hen na 1970 in dienst van de UvA zijn gekomen. Ook de ervaring van de vrouwen wordt blijkens de enquête niet beloond: vrouwen met lange (7 jaar of meer) ervaring zitten nog steeds in salarisgroep 5 en worden

blijkbaar op grond van ervaring niet gepromoveerd naar een hogere groep. Een bijkomend verschijnsel is, dat de meeste vrouwen niet georganiseerd zijn: slechts 98 van de 300 is lid van een vakbond. Terwijl via de vakbond mischien wat meer invloed op het personeelsbeleid van de UvA uitgeoefend zou kunnen worden.

standje

Dat het standje van de EEG-commissie (met dreigementen van Vredeling erachteraan) aan Nederland over discriminatie van de vrouw op de arbeidsmarkt terecht was, blijkt ook weer uit deze enquête naar de rechtspositie van de TAS-vrouwen. Zij hebben in het algemeen weinig promotiekansen, zelfs niet als zij een grote mate van ervaring hebben. Veel vrouwen hebben een contract voor bepaalde tijd, blijven jarenlang in dezelfde salarisgroep zit-

ten en veel parttimers (traditioneel veel vrouwen) worden belemmerd in hun promotiekansen. Wat betreft de deelname van mannen en vrouwen aan het arbeidsproces in het algemeen, concludeert de werkgroep, dat het ongelijke beeld, dat zich voordoet op de arbeidsmarkt in heel Nederland eveneens kan worden waargenomen aan de UvA. Vrouwen overheersen i.h.a. in de dienstverlenende en verzorgende beroepen, voor de UvA dus de TAS-sector. Ook hier geldt: hoe hoger de functie, hoe minder vrouwen men aantreft. Hoewel de Verenigde Naties in 1978 bepaald heeft, dat voor vrouwen "grotere arbeidskansen en vermindering van werkloosheid en discriminatie op het gebied van de arbeidsvoorwaarden" moet worden nastreefd, geloof ik, dat daaraan bij de UvA nog heel wat te sleutelen valt. Het verslag van deze enquête is verkrijgbaar bij de leden van de werkgroep.

EUROPESE GEMEENSCHAP

De associatie van de eerste Afrikaanse gebieden en Madagascar met de Europese Gemeenschap wordt weleens een 'accident Historique' genoemd. Het 'Comité Spaak' dat in 1956 het basisrapport heeft opgesteld waaruit het Verdrag van Rome is voortgekomen, noemt deze associatie in het geheel niet. Tot verrassing van de overige lidstaten bracht Frankrijk op de valreep haar koloniale erfenis in Afrika bij de besprekingen in. Op zich verbazend, omdat de meeste lidstaten reeds geruime tijd in meerdere of mindere mate met het dekolonisatieproces werd geconfronteerd.

ASSOCIATIES

Wat Frankrijk de overige lidstaten aanbood was de openstelling van haar overzeese markten in Afrika. Wat zij er voor terugvroeg was dat de Gemeenschap mede de lasten zou dragen van de opbouw van de sociaal-economische ontwikkeling van de betreffende overzeese gebieden. Vanzelfsprekend kon de associatie worden uitgebreid met de overzeese gebiedsdelen van België, Nederland en Italië.

Wat er uiteindelijk na veel geharrewar als associatieverdrag uit de onderhandelingen is voortgekomen, droeg het karakter van een compromis. De formulering werd bewust vaag gehouden. Het vermijden van een konflikt tussen Frankrijk en de overige lidstaten was van groter belang dan het ontwerpen van een verdragstelsel waarmee een daadwerkelijk beleid gevoerd kon worden.

Het doel van de associatie is volgens deel IV artikel 131 van het verdrag van Rome: het bevorderen van de economische en sociale ontwikkeling van de geassocieerde landen en gebieden en de totstandkoming van nauwe economische betrekkingen met de Gemeenschap in haar geheel.

Vanaf 1958 werden de bij de associatie betrokken Afrikaanse staten in een snel tempo politiek onafhankelijk. Hoewel hierdoor nieuwe politieke verhoudingen ontstonden werd de bestaande associatie gehandhaafd. Natuurlijk werden er enkele kleine wijzigingen aangebracht. De geassocieerde landen kregen hun eigen vertegenwoordiging bij de Europese Gemeenschap en wat belangrijker was, zij konden voortaan zelf bepalen welke ontwikkelingsprojecten voor financiering met ontwikkelingshulp van de EG werden voorgedragen.

Eind 1962 liep het eerste associatie termijn af. Nieuwe onderhandelingen werden geopend en weer verliep het besluitvormingsproces uiterst moeizaam. De Europese lidstaten vormden geen eenheid en de inmiddels politiek zelfstandig geworden geassocieerde landen waren verre van eensgezind.

Uiteindelijk, mede door de economisch zwakke en afhankelijke positie van de geassocieerde landen, werd het eerste verdrag van Jaounde in 1963 ondertekend welke medio 1964 in werking trad. In 1971 trad het tweede verdrag van Jaounde in werking dat qua vorm en inhoud weinig afweek van Jaounde I.

In de loop van de zestiger jaren was het aantal geassocieerde landen toegenomen. Dat kon enerzijds op basis van oude intentieverklaringen in het geval van Suriname en de Nederlandse Antillen en anderzijds doordat aan een aantal ontwikkelingslanden van het Britse Gemenebest, als gevolg van de onderhandelingen over de toetreding van het Verenigd Koninkrijk, die overigens spoedig mislukte, de mogelijkheid werd geboden verdragen met de EG te sluiten. Deze laatstgenoemde mogelijkheid leverde als uiteindelijk resultaat het Arusha verdrag met Kenia, Tanzania en Uganda op.

Dit verdrag had wel dezelfde looptijd als Jaounde II maar was beperkter van aard zowel met betrekking tot de ontwikkelingshulp als het handelsregiem. De toetreding van het V.K. tot de EG in 1973 leidde tot een verdere uitbreiding van het aantal geassocieerde landen tot 53, met een totale bevolking van ongeveer 280 miljoen inwoners.

Het verdrag van Lomé welke in 1975 werd gesloten omvat de vanouds geassocieerde landen in Afrika, een groot aantal onafhankelijke Afrikaanse Gemeenbestanden, landen in het Caraïbisch gebied en landen in het gebied van de Stille Oceaan.

Op het gebied van de Ontwikkelings-samenwerking is de E.G. in de loop van de jaren in toenemende mate als één economisch machtsblok opgetreden. Dit geldt ook met betrekking tot de niet geassocieerde landen in de Derde Wereld.

Sedert het begin van de zestiger jaren hebben deze landen bij de EG gepleit voor een Algemeen Preferentieel Stelsel hetgeen uiteindelijk in 1971 gerealiseerd is, zij het dat het resultaat van zeer bescheiden aard is.

De EG heeft op communautair niveau in toenemende mate ook verdragen gesloten en economische betrekkingen aangegaan zowel met afzonderlijke ontwikkelingslanden als ook met groepen van ontwikkelingslanden.

HANDELSPOLITIEK

Bij het verdrag van Rome stond de gemeenschap in-principe een vrijhandelszone met de geassocieerde landen en gebieden voor ogen. Gesteld werd dat

In het kader van de komende verkiezingen voor het Europees Parlement verschijnt in ROSTRA een artikelen-serie over de EEG.

In dit nummer schrijven drs L.J. van der Veen en drs H.E. Chin over de verhouding EEG-Derde Wereld. H.E. Chin (links) is wetenschappelijk medewerker bij het ISMOG van de Universiteit van Amsterdam. Hij publiceerde reeds eerder in ROSTRA. L.J. van der Veen (rechts) is socioloog en als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de Vrije Universiteit.

bevordering van wederzijdse handel de economische ontwikkeling van de ontwikkelings gebieden zou bevorderen. De geassocieerde landen en gebieden zouden op dezelfde wijze als de Lidstaten de tarieven binnen de gemeenschap en de geassocieerde landen en gebieden moeten opheffen. Wel mochten de geassocieerde landen een belangrijke uitzondering maken voor tarieven 'welke in overeenstemming zijn met de eisen van hun ontwikkeling en de behoeften van hun industrialisatie' en tarieven die als doel hebben het fourneren van begrotingsmiddelen.

Hierbij mocht geen discriminatie tussen de Lidstaten bestaan. Alle kwantitatieve beperkingen moesten echter geleidelijk worden opgeheven.

In 1968 werd de beoogde duane unite tenslotte gerealiseerd met enkele uitzonderingen evenwel, die niet onbeduidend waren.

Het betrof de z.g. gelijksoortige en concurrerende producten: dit in verband met de opbouw van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid van de lidstaten.

Wel verkregen de geassocieerde landen ten aanzien van deze producten een gering voordeel boven de andere ontwikkelingslanden. Een tweede belangrijke uitzondering vormden de bewerkte agrarische producten. Ook met betrekking tot deze producten verkregen de geassocieerde landen na lange onderhandelingen een voordeliger positie dan de overige ontwikkelingslanden. Dit betekende in feite een minder gunstige positie voor de geassocieerde landen dan in de allereerste opzet van de associatie.

Een verbetering voor de geassocieerde landen was dat deze landen voortaan ook kontigenteringen voor landbouwproducten mochten instellen, ter bescher-

EN DERDE WERELD

ming van hun industriële- en economische ontwikkeling en voor het oplossen van hun budgetaire problemen.

Het beginsel van non-discriminatie tussen de lidstaten en het toekennen van de behandeling van meest begunstigde natie aan de EG bleven van kracht.

In 1971 werd de bevoorrechte positie van de geassocieerde landen ten opzichte van de andere ontwikkelingslanden ook verzwakt door het instellen van het Algemeen Preferentieel Stelsel door de EG. Hierbij moet echter worden aange-tekend dat in 1970 slechts 7% van de totale import uit de Derde Wereld en 1,8% van de import uit de geassocieerde landen onder het A.P.S. viel.

LOMÉ

Het verdrag van Lomé leverde na lange en moeizame onderhandelingen wel belangrijke verbeteringen op voor de positie van de ontwikkelingslanden. Momenteel kan ruim 99% van de invoer uit de geassocieerde landen geheel vrij in de EG worden ingevoerd en de overige ingevoerde produkten kennen een gunstiger regiem dan de invoer uit andere ontwikkelingslanden. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat voor bijna driekwart van de invoer uit deze ontwikkelingslanden het Gemeenschappelijk Buiten Tarief van de EG nihil is.

Deze op het eerste gezicht vrij gunstige cijfers zijn echter het gevolg van het feit dat de ontwikkelingslanden in het algemeen en de geassocieerde landen in het bijzonder in hoofdzaak leveranciers van primaire produkten zijn van de EG.

Een belangrijke doorbraak op handelspolitiek gebied werd bij het verdrag van Lomé bereikt door het instellen van het z.g. Stabex-systeem, dat de exportinkomsten van een aantal produkten voor de geassocieerde landen moet stabiliseren.

Het gaat hierbij echter slechts om een beperkt aantal agrarische produkten en ijzererts. Voor Stabex is een fonds gereserveerd van 375 RE voor vijf jaar. De Commissie bepaalt of een geassocieerd land in aanmerking komt voor hulp uit het Fonds. Deze hulp kan uit een renteloze lening bestaan voor een economisch meer ontwikkeld associatieland of een gift voor een land behorende tot de groep van armste geassocieerde landen.

Zoals reeds is gesteld heeft de EG in toenemende mate handelsverdragen en overeenkomsten op het gebied van industriële samenwerking gesloten met niet geassocieerde ontwikkelingslanden. Belangrijke handelsverdragen en samenwerkingsovereenkomsten zijn reeds in de begin jaren gesloten met de landen om de Middenlandse Zee in het bijzonder met de vroegere Franse Koloniën (Algerije, Marokko en Tunesië). Met

een aantal Aziatische landen van het Britse Gemenebest die niet tot de Associatie zijn toegelaten, werden compensatieregelingen getroffen voor het verlies van de vervallen preferenties als gevolg van de toetreding van het V.K. tot de EG. In de afgelopen jaren zijn er ook handelsakkoorden gesloten met de grote Latijns Amerikaanse landen en de EG kent ook verdragen en samenwerkingsovereenkomsten met de Associatie van Zuid-Aziatische landen.

Als gevolg van de olie crisis aan het eind van 1973 waarbij de afhankelijkheid van de EG van ingevoerde energetische grondstoffen werd blootgelegd, zijn op communautair niveau regelmatig conferenties gehouden met de landen die bij de Organisatie van Arabische Olie Producerende Landen zijn aangesloten. Gezien de voortschrijdende z.g. internationale Arbeidsverdeling waarbij veelal arbeids-intensieve industriële activiteiten worden overgeplaatst van de economisch ontwikkelde naar de minder ontwikkelde landen mag worden verwacht dat verdragen met de betreffende ontwikkelingslanden zullen toenemen teneinde een naar de wensen van de Lidstaten te snelle afname van de werkgelegenheid in deze voor de ontwikkelde landen zwakke bedrijfstakken of onderdelen van bedrijfstakken tegen te gaan.

In dit verband heeft de EG reeds met een groot aantal textielexporterende landen verdragen afgesloten om de invoer van deze produkten in de EG te reguleren.

ONTWIKKELING

De EG verleent ontwikkelingshulp aan de geassocieerde ontwikkelingslanden via het Europese Ontwikkelings Fonds in de vorm van giften en zachte leningen. De leningen hebben een looptijd van maximaal 50 jaar een aflossingsperiode van maximaal 10 jaar en een rente van gemiddeld 1,5%.

Daarnaast verleent de Europese Investerings Bank leningen tegen markt waarden voor produktieve projekten. Wel kan via rentesubsidies uit het EOG een rentevoet verlaging tot 3% worden verkregen. De looptijd van de leningen van de EIB bedraagt maximaal 25 jaar.

Procedureel is de gang van zaken globaal als volgt.

De EG leest het Direktoraat-Generaal Ontwikkelingssamenwerking stuurt aan het begin van elke verdragsperiode een missie naar elk hulp ontvangend land. Deze vertegenwoordiging poogt ter plaatse een indruk te verkrijgen van het gevoerde ontwikkelingsbeleid. Hierbij wordt vooral uitgegaan van de bestaande ontwikkelingsplannen. De keuze van de projekten die ter financiering aan de EG worden voorgedragen is in principe een zaak van het ontwikkelingsland. Gesteld wordt dat de controle in 'Brussel' op deze projekten alleen van technische en financiële aard is.

Aangezien de EG dermate hoge eisen stelt aan de projektdossiers voordat een projekt voor financiering in aanmerking komt moet veelal reeds bij de projektopstelling technische hulp worden verleend aan de hulpontvangende landen.

Omdat 'ontwikkeling' als begrip zelf in de verdragsbepalingen nauwelijks operationeel is gemaakt zullen in

de realiteit veelal die projekten worden uitgevoerd welke de regeringen van de hulpontvangende landen wensen te realiseren en die geen onoverkomelijke bezwaren ondervinden vanuit Brussel.

Het ontwikkelingsfonds is in iedere verdragsperiode toegenomen en ook de bedragen die sinds het eerste verdrag van Jaouende ter beschikking zijn gesteld van de EIB, vertonen de sterke stijging.

De bedragen van de vier tot nog toe gecreëerde fondsen waren 581 RE, 800 RE, 900 RE en 3.000 RE voor respectievelijk het eerste tot en met het vierde fonds.

Bij het eerste en het tweede verdrag van Jaouende en de overeenkomst van Lomé zijn respectievelijk 70 RE, 100

RE en 390 RE ter beschikking gesteld van de EIB.

In tabel 1 zijn de bijdrage van de verschillende lidstaten aan de ontwikkelingsfondsen weergegeven.

Momenteel mogen -gezien de toenemende regionale samenwerking in de wereld- bij wijze van uitzondering ook natuurlijke en rechtspersonen van derde landen aan de uitvoering van projecten gefinancierd door de EG deelnemen.

gaven m.b.t. deze hulp worden geraamd op respectievelijk 45 miljoen RE en 61 miljoen RE voor 1978 en 1979, grotere bedragen worden uitgetrokken voor de voedselhulp die aan alle daarvoor in aanmerking komende ontwikkelingslanden en internationale instellingen wordt verstrekt.

TABEL 1. Bijdragen van de lidstaten aan E.O.F. I, II, III en IV in miljoenen rekeneenheden

	Verdrag van Rome milj.RE	%	Jaoende I milj.RE	%	Jaoende II milj.RE	%	Lomé milj.RE	%
België	70,0	12,0	69,0	9,4	80,0	8,9	187,5	6,2
Duitsland	200,0	34,4	246,5	33,8	298,5	33,2	778,5	26,0
Frankrijk	200,0	34,4	246,5	33,8	298,5	33,2	778,5	26,0
Italië	40,0	7,0	100,0	13,7	140,6	15,5	360,0	12,0
Luxemburg	1,3	0,2	2,0	0,3	2,4	0,3	6,0	0,2
Nederland	70,0	12,0	66,0	9,0	80,0	8,9	238,5	7,9
Verenigd Koninkrijk							561,0	18,7
Denemarken							72,0	2,4
Ierland							18,0	0,6
Totaal E.O.F.	581,3	100,0	800,0	100,0	900,0	100,0	3000,0	100,0
Europese Investeringsbank			70,0		100,0		390,0	
ALGEMEEN TOTAAL	581,3		870,0		1000,0		3390,0	

Bronnen: Europees Ontwikkelingsfonds; Commissie van de Europese Gemeenschappen, Brussel, 1974; Europa en de Derde Wereld, 1976

Tabel 2 geeft een beeld van de richting van de bestedingen van de ontwikkelingshulp van de EG.

Het grootste deel van het eerste fonds is besteed aan infrastructurale projecten, aan Onderwijs en aan Volksgezondheid.

Slechts 16% is besteed aan Agrarische projecten en minder dan 1% aan industriële projecten.

De bestedingen van het tweede fonds geven een verschuiving te zien.

De agrarische sektor kreeg veel meer aandacht met 37% van de totale bestedingen en ook in de industriële sektor werd veel meer besteed zij het dat dit aandeel toch nog maar 6% bedroeg. De bestedingscijfers van het derde fonds geven weer een relatieve daling van de agrarische sektor te zien

De regelingen om de deelname van de geassocieerde landen bij de uitvoering van ontwikkelingsprojecten van geringe omvang te stimuleren werd bij het verdrag van Lomé uitgebreid.

De versnelde procedure bij de uitvoering, die voorheen gold voor pro-

De uitgaven voor voedselhulp worden voor 1978 geschat op ongeveer 224 miljoen RE. Voedselhulp wordt verstrekt om voedsel tekorten te dekken en de sociaal economische ontwikkeling te bevorderen in de armste ontwikkelingslanden waarbij als criterium een per capita-inkomen van minder dan \$ 300,- per jaar wordt gehanteerd. Voedselhulp wordt ook gegeven als noodhulp en als hulp gericht op specifieke groepen van de bevolking zoals kinderen en vluchtelingen.

TABEL 2. Procentuele verdeling van de bestedingen van het EOF over haar sectoren per 1.1.1975

Sektor	E.O.F. I	E.O.F. II	E.O.F. III	Totaal
Agrarische produktie	16	37	28	28
Infrastructuur	52	39	42	44
Industrialisatie	1	6	7	5
Onderwijs	19	10	12	13
Volksgezondheid	9	4	3	5
Overigen	3	4	8	5
Totaal der beslissingen	100	100	100	100

Bronnen: Commission des CE, Fonds Européen de Développement 1960-1975 en G. Faber, De Europese gemeenschap en ontwikkelingsamenwerking, 1978

jecten tot een bedrag van 500.000 RE, geldt nu voor projecten tot 2 miljoen RE.

Tabel 3 laat zien dat slechts een klein deel van de ontwikkelingshulp van de EG in de hulp ontvangende landen wordt besteed. Het grootste deel van de ontwikkelingshulp vloeit terug naar de lidstaten.

De percentages van de bestedingen in de geassocieerde landen geven bovendien een geflatteerd beeld aangezien een belangrijk deel van deze bestedingen ingevoerde goederen betreft die veelal weer uit de EG afkomstig zijn. De financiering en technische hulp welke de EG verleend aan niet geassocieerde ontwikkelingslanden, neemt in de laatste jaren snel toe, maar is nog van bescheiden aard. De verwachte uit-

CONCLUSIE

Het ontwikkelingsbeleid van de Europese Gemeenschap is niet gebaseerd op een duidelijk geformuleerde ontwikkelingsstrategie voor de Derde Wereld.

De ontwikkelingshulp van de EG is in hoofdzaak gericht op slechts een deel van de Derde Wereld. Wel is het zo dat in de laatste jaren geleidelijk aan een meer mondiale aanpak wordt gevolgd.

INFRASTRUCTUUR

In het algemeen kan worden gesteld, dat met de ontwikkelingshulp van de EG in hoofdzaak infrastructurale werken en andere niet direkt-productieve projecten worden gefinancierd.

Dit komt niet alleen door het feit dat in de meeste geassocieerde landen weinig direkt productieve projecten voor handen zijn, maar ook omdat deze hulpontvangende landen in het algemeen de niet direkt-productieve projecten die niet of niet gemakkelijk met andere financieringsbronnen kunnen worden gefinancierd bij de EG voordragen aangezien de hulp uit het EOF in hoofdzaak uit giften bestaat.

Tot het verdrag van Lomé gold dat alleen natuurlijke en rechtspersonen van de lidstaten en de geassocieerde landen mochten inschrijven op de aanbestedingen van projecten, gefinancierd met ontwikkelingshulp van de EG.

TABEL 3. Geografische verdeling van de componenten* van het 1e, 2e, 3e en 4e EOG per 31 maart 1978 (in %)

	E.O.F. I	E.O.F. II	E.O.F. III	E.O.F. IV
België	3,7	7,3	7,3	4,0
Duitsland	6,6	19,6	10,3	16,2
Frankrijk	43,4	40,7	41,3	23,5
Italië	14,8	11,2	13,7	15,9
Luxemburg	0,3	0,7	0,9	0,7
Nederland	4,8	5,9	3,0	4,8
Denemarken				0,4
Verenigd Koninkrijk				7,5
Ierland				0,1
Geassocieerde landen	26,5	14,5	22,8	25,0
Derde landen	-	0,1	0,7	1,9
TOTAAL	100,0	100,0	100,0	100,0

* Aanbestedingen, goederen leveranties en technische bijstand

- < 0,1

Bron: Europa van Morgen, 1978

Het ontbreken van een duidelijk ontwikkelingsbeleid heeft als gevolg dat bij de goedkeuring van ontwikkelingsprojecten door Brussel in hoofdzaak wordt gelet op technische, financiële en administratieve aspecten, waardoor de betekenis van de projecten voor de sociaal economische ontwikkeling van het hulp ontvangende land op de achtergrond raakt.

Met de ontwikkelingshulp van de EG worden overwegend niet direktproductieve projecten gefinancierd welke niet, althans op afzienbare termijn, bijdragen aan een substantiële verhoging van de welvaart van de gehele bevolking in de hulpontvangende landen.

De verwachting dat de associatie in belangrijke mate zou bijdragen aan de sociaal economische ontwikkeling van de geassocieerde landen is tot nog toe niet beantwoord, omdat de basis gedachte bij de associatie voorbij gaat aan de huidige economische machtsstructuur van de wereldecconomie.

H.E. Chin &
L.J. van der Veen

RONDUIT DE RAAD

In de fakulteitsraadvergadering van maart is dan eindelijk de beslissing gevallen over het micro-struukturrapport. In Rostra no. 66 ben ik uitgebreid ingegaan op de problemen die de raad met dit rapport had. Daarom zal ik nu slechts ingaan op de beslissingen die de raad ten aanzien van deze problemen heeft genomen.

ECONOMISCHE ORDE

In een van de vorige raadsvergaderingen was het principe besluit genomen dat het vak Theorie van de Organisatie van de Markteconomie samengevoegd moest worden met het vak Externe Organisatie. Prof. de Jong zou dit vak dan gaan verzorgen. Voor van den Doel betekende dit dat hij een vak zou verliezen en daarom stelde hij de voorwaarde dat zijn leerstoel een nieuw vak zou mogen creëren. Dit zou dan Economische Orde moeten zijn. Omdat ook van den Doel zelf weinig argumenten voor het instellen van het vak Orde kon vinden en omdat de raad alleen maar tegenargumenten kon signaleren, besloot de raad dat het onaanvaardbaar was om aan de eis van van den Doel toe te geven. Gelukkig heeft de professor notie van de uitspraak van de fakulteitsraad genomen. Hij trok zijn voorwaarde in en daarmee was de samenvoeging een feit

TAAK KROONDOCENT

De Aktiegroep en tenslotte ook de Werkgroep waren van mening dat het pré kandidaats onderwijs nu maar eens voorrang zou moeten krijgen. De problemen die wij met Pais gehad hadden waren onaanvaardbaar (in Rostra 66 ben ik daar uitvoerig

op in gegaan). Bovendien achtten wij prof. Ellman in staat het doktoraal onderwijs te verzorgen. Nadeel was dat het onderzoek dan misschien wat minder aandacht zou krijgen. Dit standpunt kwam overeen met het minderheidsstandpunt in het struukturrapport. Kortom de keuze voor goed onderwijs in een situatie waarin een optimale bezetting niet te verwezenlijken is.

SOMMIGE MENSEN HEBBEN HET VOORDEEL EEN PROBLEEM ALLEEN VAN DE BUITENKANT TE HOEVEN BEKIJKEN

Eindelijk kon de fakulteitsraad zich gaan richten op het hoofdprobleem in het struukturrapport: Wat wordt de nieuwe taak van de nieuwe kroondocent. Gezien de huidige verdeling van de leerstoelen waren er eigenlijk twee kroondocenten nodig voor een optimale bezetting van de vakature. Namelijk één docent voor het doktoraal prijsstheorie (en evt. het direktoraat van de SEO) en één docent voor het mikro ekonomie onderwijs in de basisopleiding. Omdat er maar een plaats te bezetten was werd de fakulteit min of meer gedwongen een keuze te maken. Komt de nadruk op het pré kandidaats te liggen (dus kiezen voor het onderwijs dat alle studenten volgen)

of ligt de nadruk op het doktoraal onderwijs en onderzoek. Deze laatste keuze zou dan met name het onderzoek veilig stellen.

VERDEELDE RAAD

Van docenten zijde kwamen veel bezwaren tegen het minderheidsstandpunt. Het was voor hun niet acceptabel dat de nieuwe docent geen onderwijs in het doktoraal zou verzorgen. Een nog groter probleem voor hun was dat Ellman waarschijnlijk weinig onderzoek zou gaan verrichten. Daarom eisten zij dat de nieuwe docent in ieder geval het doktoraal onderwijs/onderzoek prijsstheorie zou gaan verzorgen. Een duidelijke keuze dus voor het onderzoek. Het gevolg is dat de oude problemen met het pré kandidaats onderwijs wel weer eens terug zullen kunnen keren. Het standpunt van de docenten kwam overeen met het meerderheidsstandpunt van de struukturkommissie.

Uit de discussie in de raad bleek al snel dat er geen kompromis te vinden was tussen de twee tegenover elkaar staande meningen. Daarom werd er op een gegeven moment maar tot stemming over gegaan. Het verbaasde dan ook niets dat het meerderheidsvoorstel door de raad werd aanvaard met zeven stemmen voor, zes stemmen tegen en één onthouding. Het is wel triest dat de onderwijsbelangen weer eens het onderspit hebben gedolven, omdat de docenten- en studenten belangen recht tegenover elkaar stonden.

Clemens Lutz

NEDERLANDSE ACCOUNTANTS MAATSCHAP

ALGEMEEN SECRETARIAAT

De Nederlandse Accountants Maatschap behoort met haar 25 vestigingen en ca. 1.000 medewerkers tot de 4 grootste accountantskantoren van Nederland.

Wij treden graag in contact met

economen

en zij die binnen afzienbare tijd hopen af te studeren en zich thans oriënteren over een carrière in de accountancy.

Tijdens de trainingsperiode is men reeds verzekerd van een aantrekkelijke, afwisselende werkkring. Deze afwisseling en de interne cursussen maken doorgaans een snellere doorgroei mogelijk.

Later kan, afhankelijk van het cliëntenbestand per vestiging het accent van de werkzaamheden liggen op bijvoorbeeld het uitoefenen van de attestfunctie (soms binnen het samenwerkingsverband met Touche Ross International) of op het begeleiden en adviseren van cliënten. Dit laatste zonodig in samenwerking met onze Organisatie- en Belasting-specialisten.

Graag willen wij met geïnteresseerden van gedachten wisselen over hun belangstelling en toekomstplannen, over onze plaatsingsmogelijkheden en de eventuele procedure.

U kunt hiertoe contact opnemen met ons:
Hoofd Personeelszaken, Mr. A. W. van der Burg,
Algemeen Secretariaat,
Hofplein 19, 3^e etage Zuid, Rotterdam.
Telefoon 010 - 110455.

Alkmaar, Almelo, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Beverwijk, Den Bosch, Breda, Eindhoven, Enschede, Gouda, Groningen, Den Haag, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Lelystad, Middelburg, Nijmegen, Rijswijk, Rotterdam, Terneuzen, Tilburg, Zwolle.

EUROPESE INTEGRATIE :

EEN MARXISTIESE ANALYSE

Wat aan de late kant, deze recensie, maar beter laat dan nooit. V.d. Pijl on derwerpt de Europese integratie aan een marxistische analyse; het ontstaan van de EEG in de ontwikkelingen van het 20-e eeuwse kapitalisme. De aanzet van het ontstaan van de EEG werd al geschapen door o.a. de invoering van de lopende band productie en de invloed die de opkomst van de massa-markt in de VS op Europa heeft gehad.

In het begin van het boek gaat de auteur in op de wezenlijk bepalende faktor van het ontstaan van de integratie in West-Europa: de kapitalistische produktiewijze. Daarin liggen, zoals Marx al betoogde, de innerlijke tegenstrijdigheden van het kapitalisme opgesloten. En die maken de integratie tot een ingewikkeld proces.

De eenvoudigste tegenstrijdigheid is die tussen arbeid en kapitaal. Deze kontradiktie wordt veroorzaakt door een flinke uitbreiding van de produktiefaktor kapitaal en daardoor is steeds meer arbeid nodig. Dit is tot op zekere hoogte geen probleem, maar zodra de kapitaalakkumulatie sneller stijgt dan de normale aanvoer van arbeid, zal loonstijging een voor de hand liggend gevolg zijn: de vraag naar arbeid is immers groter dan het aanbod en volgens de oude economische wetten stijgt dan de prijs. Dus zal ook de verhouding winst/lonen kleiner worden, de winsten dalen omdat de loonstijging ergens van betaald moet worden.

MECHANISATIE

Nu is loonstijging prettig voor de werknemers, maar de lange-termijn gevolgen wat minder: de ondernemers zullen het productieproces gaan reorganiseren en mechaniseren, hetgeen resulteert in werkloosheid (de auteur spreekt van 'relatieve overbevolking' en 'vrijgestelden', mooie woorden voor een verder wat minder mooi verschijnsel). Marx schreef er het volgende over: "Men zou een complete geschiedenis kunnen schrijven over de uitvindingen sinds 1830 gedaan, die enkel als strijdmiddel van het kapitalisme tegen de arbeidsmijterijen het leven zagen."

Er bestaat een duidelijk verschil in reactie op de overvloedige kapitaalakkumulatie in de VS en in Europa. In de VS nl. vonden als reactie op de lagere winsten die arbeidsbesparende investeringen plaats; terwijl West-Europa zich meer richtte op het goedkoper maken van grondstoffen, die in verhouding tot de lonen nogal prijzig waren. Die verhouding lag in de VS juist andersom.

LOPENDE BAND

Vandaar dat de invoering van de lopende band in Europa pas na de tweede wereldoorlog plaatsvond, terwijl in de VS deze produktiewijze reeds aan het begin van deze eeuw (bv. bij de Ford-fabrieken) was ingevoerd. Was voor de VS verhoging van de winsten het doel, in Europa had men als uitgangspunt het produceren van een beter en goedkoper produkt.

Als tweede manier om de winsten te verhogen noemt vd. Pijl internationalisatie van de productie: een uitweg voor het kapitaal zodra het ergens wordt gekonfronteerd met schaarste (en duurte) van arbeidskracht en/of met een toenemend klassebewustzijn van de arbeiders. Veel Amerikaanse kapitalisten gingen investeren in West-Europese bedrijven, vooral in de sectoren transport, chemie en machines. Een opvallend verschijnsel daarbij was, dat samen met het kapitaal CIA-agenten en vakbondsmensen de oceaan overstaken, om alhier 'de reorganisatie van de arbeid door te voeren, die was vereist om de arbeid geen obstakel te laten vormen voor de vanuit de VS gedirigeerde kapitaalakkumulatie'. De rol van de CIA lijkt mij wat onsmakelijk, maar wat er in die tijd allemaal gebeurd is zal wel altijd in de duistere kelders van de CIA-gebouwen verborgen blijven.

EXPORT

Behalve de tegenstelling arbeid-kapitaal bestaat er nog de tegenstelling productie-konsumptie. A.g.v. de snelle accumulatie van kapitaal, breidde de productie zich sneller uit dan de consumptie. Dit had tot gevolg dat de kapitalist uit moest gaan zien naar andere afzetgebieden, om aldus toch nog winst te verkrijgen over zijn kapitaal. Zoiets heet dus exporteren. Een duidelijk voorbeeld van deze ontwikkeling is de staalindustrie in het Engeland van de vorige eeuw geweest; maar Engeland had dan ook geen probleem met het vinden van nieuwe markten. Het was nl. in het 'gelukkige' bezit van een niet onaanzienlijke hoeveelheid koloniën. Men legde een voor die tijd modern spoorwegnet aan in Azië.

Voor de staalindustrie is er behalve export nog een andere uitweg geweest: het omschakelen van de staalproductie door allerhande wapentuig aan de staat te gaan leveren (bv. Duitsland vlak voor en tijdens WO II). Gevolg daarvan voor Europa is volgens de schrijver geweest dat 'de politiek van de staat meer en meer moet beantwoorden aan de eisen die er vanuit de staalindustrie worden gesteld'.

Begin 1978 verscheen bij de SUA het boek 'Een Amerikaans plan voor Europa; achtergronden van het ontstaan van de EEG' door Kees van der Pijl. Het boek is het produkt van een projekt van de doktoraalonderwijsgroep Internationale Betrekkingen (DOGIB) aan de UvA. Het thema van dit projekt was 'Maatschappelijke krachten bij het ontstaan van de EEG'. Het boek vormt een achtergrond voor een goed begrip van het ontstaan van de EEG, mede door een analyse van de arbeidsverhoudingen, de rol van het kapitaal en de herstructurering van de zware industrie in deze eeuw.

WAPENS

Ook de al eerder genoemde omschakeling op lopende band werk en massa-productie (in Europa begonnen na WO II) heeft belangrijke gevolgen gehad voor de Europese industrie. Vd. Pijl verdeelt de kapitalistische productie over twee afdelingen die resp. produktiemiddelen en konsumptiegoederen voortbrengen. Hij stelt, dat de kapitalist zelf uiteindelijk de konsument is van alle door de kapitalistische productie voortgebrachte goederen. Wat betreft de produktiefaktor kapitaal lijkt mij dit wel duidelijk. De andere soort goederen, de zg. 'loongoederen', behoeven nog enige uitleg. Vd. Pijl stelt (in navolging van de auteurs van 'Politieke economie van de huishoudelijke arbeid'; enige maanden geleden besproken in Rostra, NdB), dat loongoederen cirkuleren via de arbeidsmarkt: de huisvrouw helpt de man bij het omzetten van konsumptiegoed ren in arbeids (spier-)kracht, door hem te voeden en wat dies meer zij. Het voedsel op zich heeft in die vorm voor de kapitalist geen 'waarde', wel die arbeidskracht (reproductie van arbeid) zodat hij uiteindelijk toch weer konsument is van al die door hem voortgebrachte goederen.

KETENS

Nu is er in die tweedeling van produktiemiddelen en konsumptiegoederen een verandering gekomen. Door massaproductie en de daarmee gepaard gaande arbeidsverdeling en vermaatschappelijking van de productie, ontstaan er steeds langere produktieketens. Vroeger zelf eindprodukten leverende industriën worden fabrikant van bv. halffabrikaten; waardoor het produkt een ondergewaardeerde ruilwaarde krijgt ten gunste van het kapitaal dat aan het einde van de produktieketen staat. Zo staan die kapitalisten niet alleen aan het einde van de produktieweg, maar trekken ook nog aan het langste eind waar het hun kapitaalinvesteringen betreft.

Konklusie van dit alles is, dat vooral Amerika een welbewuste politiek t.o.v. Europa heeft gevoerd; men probeerde d.m.v. de marshal- en schuman plannen de Europese ekonomiete reorganiseren naar Amerikaans model. Dit hield in een liberale, op massaafzet en -produktie gerichte maatschappij en tevens een meer agresieve, op bewapening afgestemde lijn.

NEDERLAND

Een belangrijk gedeelte van het boek wordt besteed aan de industrialisatie van Nederland en haar toetreding tot de EGKS (Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal). Wie dergelijke zaken over Duitsland en Frankrijk, twee 'supermachten' binnen de EEG, wil weten, kan dit ook in het boek vinden.

Het Nederlandse geldkapitaal was, a.g.v. het uitblijven van een op nijverheid georiënteerde eenheidsstaat en het afwezig blijven, in de late 19-e eeuw, van een moderne groot-industrie nogal versnipperd. Het meeste geldkapitaal vloede naar Engeland en de koloniën, en niet naar de vaderlandse industrie. Slechts door een coalitie van katholieken, imperialistische liberalen en de 'kleine luyden' van Kuyper kon de regering financiers dwingen hun kapitaal in Nederland zelf te investeren. Toch komt tot de oorlog noch een binnenlandse markt, noch een behoorlijke konsumptie-industrie op gang.

Ook de arbeidersbeweging kon nauwelijks invloed uitoefenen op het investeringsbeleid, daar zij sterk versnipperd bleef door een te heterogene basis waar zij mee moest werken. Er bestonden nl. sterke tegenstellingen tussen de diverse regio's (noord en zuid), bovendien wordt de kracht van de vakbonden door de crisis van de jaren '30 nog meer verzwakt.

OORLOG

De Nederlandse industrie profiteert in de jaren daarna fiks van de Duitse oorlogsindustrie. Pas tijdens de bezettingstijd zal blijken dat de arbeidersbeweging zich in tijden van oorlog en verzet ontwikkeld heeft tot een brede massabeweging, o.a. tot uiting gekomen in de Februaristaking, heden ten dage nog steeds met eerbied herdacht.

Na de oorlog spant de Nederlandse industrie zich in, Amerikaanse deelnamen en licenties naar Nederland te krijgen, mede omdat er een deviouschaarste was ontstaan. Dit lukte aardig in het kader van het Marshall-plan: in de periode 1948/1952 werd aan Nederland \$977,3 miljoen (voor het merendeel schenkingen) toegekend. Net als in andere West-Europese landen werd hierdoor de positie van het op Amerika georiënteerde deel van het kapitaal versterkt.

EGKS

Tevens ontstond de behoefte aan een regeling betreffende de internationale handel, een behoefte tot aansluiting met andere landen in een

ekonomies en monetair blok. Resultierend in de ondertekening van het Verdrag van Brussel in 1948. Intussen onderhielden behalve de betreffende regeringen ook de grote staalproducenten regelmatig contact met elkaar over de oprichting van de EGKS.

Bij Hoogovens was men over het resultaat van zo'n Europees blok weinig zeker: men vreesde lagere verkoopprijzen en dus afroming van de winst. En dit, terwijl Hoogovens altijd als prijsbreker t.o.v. karteltdensden in de West-Europese staalindustrie had gefungeerd. Hoe het verder afliep met de EGKS valt buiten het kader van dit boek, dat immers de voorwaarde tot ontwikkeling en totstandkoming van de Europese integratie beschrijft.

NdB.

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM
FACULTEIT DER
ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN
Bureau van de Faculteit

AMSTERDAM
Jodenbreestraat 23
telefoon 525.4123
kamer 2143

Amsterdam, 4 april 1979.

No. 2852/0.
Betreft:

Aan alle leden van de faculteitsgemeenschap

Geachte dames en heren,

In oktober 1979 eindigt de benoemingstermijn van de secretaris van de faculteit en op 1 januari 1980 die van de dekaan.

Beiden stellen zich niet beschikbaar voor een herbenoeming.

Teneinde hun opvolgers de gelegenheid te geven zich in hun functie in te werken, streeft het faculteitsbestuur er naar een voorstel voor benoeming van de dekaan en van de secretaris op 2 juli 1979 in de vergadering van de Faculteitsraad te doen behandelen.

Ieder die een suggestie wil doen voor de vervulling van de komende vacatures op deze bestuurspost, nodigen wij uit deze vóór 15 mei a.s. aan het faculteitsbestuur kenbaar te maken.

Aan de vkgroepbesturen vragen wij dit onderwerp in de eerstvolgende vkgroepvergadering aan de orde te stellen en daaruit resulterende suggesties eveneens vóór 15 mei aan het faculteitsbestuur te zenden.

Hoogachtend,
namens het bestuur,

P/0 *Wandelaar*
Prof.dr. P. Verburg, dekaan.

wetenschapswinkel

Het jaarverslag van de Wetenschapswinkel van de Universiteit van Amsterdam om het experimentele eerste jaar 1977-1978 is gratis verkrijgbaar bij de Wetenschapswinkel, Sarphatistraat 133, 1018 GC Amsterdam, tel. 020-52 22 417. Het is in november 1978 verschenen. Erin opgenomen is een complete lijst van alle vragen die bij de wetenschapswinkel zijn binnengekomen en de stand van zaken daarmee. Aan de orde komen verder: de Wetenschapswinkel als democratisch alternatief, historische achtergronden, doelstellingen, werkwijze, organisatiestructuur en de plannen voor het jaar 1979. Het jaarverslag is niet klantgericht geschreven, maar gericht op de universiteit.

SEMESTERBLOKKEN

Op 12 februari j.l. besloot de faculteitsraad het zogenaamde semestersysteem in de kandidaatsfase met ingang van september 1979 in te voeren.

In een vorig nummer, waarin ik meer op de onderwijskundige kant van de zaak ben ingegaan, heb ik verwezen naar een overgangsregeling, die al weer enige tijd op het faculteitsbureau verkrijgbaar is.

Op verzoek van de redactie van ROSTRA geef ik hieronder de belangrijkste punten uit deze regeling weer. Dit betreft niet alleen de overgangsregeling, maar tevens de veranderingen, die ten opzichte van vorige jaren in het kandidaats zullen plaatsvinden.

BESLUITEN

De raad heeft het volgende besloten:

-de blokken in het kandidaats worden met ingang van september 1979 verlengd van 11 naar 16 weken. In de avondstudie blijven de blokken 11 weken.

Hierbij moet het huidige tentameniveau gehandhaafd blijven.

De inhoud van de vakken zal in de meeste gevallen veranderen, terwijl andere vakken verdwijnen. (zie de opsomming van vakken hieronder)

-in de dagopleiding zullen voor ieder vak in het kandidaats per twee jaar drie semesterblokken worden verzorgd.

-alle vakken, die verdwijnen of inhoudelijk veranderen, moeten nog twee herhalingstentamens organiseren over de oude stof

-er komt een overgangsregeling, die wordt aangekondigd in Folia en op de mededelingenborden.

RAPPORT

Bovengenoemde besluiten vloeien voort uit het herstructureringsrapport van de faculteit (HR), dat is het plan van de faculteit om de studie te herprogrammeren. Hierin wordt uitgegaan van een aantal eisen, waaraan een afgestudeerd econoom moet voldoen en worden daaruit de vakken, de omvang ervan, de hele indeling en fasering van de studie afgeleid. Een aantal commissies is de afgelopen jaren bezig geweest met het invullen van dit programma, dat op een aantal punten volgens de faculteit beter is dan het tot nu toe bestaande programma. Enerzijds betreft dit de kwaliteit van de stof en de vorm, waarin deze wordt gepresenteerd, anderzijds is het noodzakelijk iets aan de studievertraging te doen.

De universiteit van Amsterdam vindt deze herprogrammering zo belangrijk, dat er speciale functionarissen bij de diverse studierichtingen werkzaam zijn, die onderwijskundige steun verlenen bij het opzetten van de programma's.

DE NIEUWE REGELING

De belangrijkste veranderingen in het kandidaats zijn:

1. De verlenging van de blokken (in de dagstudie) van 11 collegeweken naar 16 collegeweken.
2. Het verdwijnen van het gecombineerde vak IEB/Welvaartstheorie, waarvoor in de plaats een volledig vak-IEB komt.

3. Het schrappen van de lijst van keuzevakken van de mogelijkheden E.C.G.V. en 'enig ander vak binnen of buiten de faculteit'.

4. Het teruglopen van het aantal tentamenmogelijkheden van 18 naar 16.

VERPLICHTE VAKKEN

De student moet 6 verplichte vakken doen in het kandidaats, namelijk: macro-economie II, micro-economie II, Internationale economische betrekkingen, bedrijfseconomie IIA (financiering en waarde en winst), bedrijfseconomie IIB (bedrijfscalculatie en externe organisatie) en statistiek II.

KEUZEVAKKEN

Uit de volgende lijst keuzevakken moet de student twee vakken doen: Economische geschiedenis, economische geografie, Inleiding burgerlijk, handels- en sociaal-economisch recht, voortgezette wiskunde, economische sociologie (variant Carchedi of variant Zahn/Scobie), belastingrecht en voortgezet boekhouden.

PAPERS

Iedere student schrijft gedurende de kandidaatsstudie twee papers. Een regeling terzake van deze werkstukken is op het faculteitsbureau verkrijgbaar.

STUDIELAST

Voor de acht kandidaatsvakken geldt in alle gevallen een genormeerde studielast van 350 uren. Dit wil zeggen, dat een gemiddelde student, die voor het tentamen slaagt, ongeveer 350 uren aan het vak bezig is (inclusief verloren uren, reistijden e.d.). Als we uitgaan van een 40-urige werkweek (gemiddeld en weer inclusief reizen e.d.) en van blokken van 16 weken plus enkele weken, tentamen voorbereiding, dan kan men per blok dus twee vakken goed volgen, waaraan men per week ongeveer ieder de helft van de studietijd besteedt. Voor de papers is de genormeerde studielast 250 uren per paper.

OVERGANGSREGELING

Die studenten, die vóór of op 15 juli van dit jaar hun propedeuse gehaald hebben of halen, kunnen gebruik maken van een overgangsregeling. Deze houdt in hoofdzaak in, dat men reeds behaalde tentamens onder zekere voorwaarden mag laten staan, en dat men alsnog in de gelegenheid wordt gesteld in de oude stof tentamen af te leggen.

Zo wordt het tentamen financiering gelijkgesteld met bedrijfseconomie IIA, bedrijfscalculatie met bedrijfseconomie IIB en het vak IEB/welvaartstheorie met het nieuwe vak IEB.

Bij het ter perse gaan van dit ROSTRA-nummer was het nog niet mogelijk al een gefundeerd oordeel te vellen over het voorontwerp van wet inzake de 'Tweefasestructuur W.0', dat minister Pais in maart aan de Academische Raad zond.

In grote lijnen bevat dit ontwerp de zelfde voorstellen als in de vorig jaar verschenen nota "Hoger onderwijs voor velen", waartegen door onze faculteit, door de universiteit van Amsterdam en door vele andere organisaties grote bezwaren zijn ingebracht. (zie hiervoor o.a. ROSTRA 65).

De minister blijft volkomen voorbij gaan aan een aantal principiële kritiekpunten en wil bovendien grote haast zetten achter de invoering van zijn voorstellen. Door verschillende instanties is al aangedrongen op verlenging van de termijn, waarbinnen de Academische Raad moet reageren (vóór 1 juli a.s.) Zo is het bijna onmogelijk om over een ingewikkelde materie als de structuur van het w.o., waarbij juridisch een heleboel overhoop wordt gehaald, een gefundeerd advies te geven. En dat terwijl er al op het eerste gezicht een aantal hiaten en fouten in de wetswijzigingen te constateren zijn.

In een volgend nummer van ROSTRA zal ik op de onderwijskundige kanten van de wet 'Tweefasestructuur w.o.' terug komen.

Hans Oostendorp

De vakken worden voor het laatst gedoceerd in het derde trimester van dit collegejaar en men kan nog tentamen doen in juli, september en december van dit jaar. Als men dan nog niet geslaagd is moet het tentamen nieuwe stijl worden gedaan.

ECGV

Het vak ECGV, dat verdwijnt, wordt naar alle waarschijnlijkheid in het eerste blok van het studiejaar '79/'80 nog eenmaal gedoceerd. Men kan in dit vak tentamen doen tot 1 maart 1980 (mondeling). Ook voor een door de kandidaatsexamencommissie goedgekeurd ander vak binnen of buiten onze faculteit geldt, dat het tentamen vóór 1 maart 1980 moet zijn behaald.

Voor de exacte regeling verwijs ik naar het stencil, dat op het faculteitsbureau ligt. Studenten, die in moeilijkheden dreigen te komen b.v. met het aantal tentamenmogelijkheden kunnen zich het beste wenden tot de betreffende docent. Ook de studie-adviseur en ondergetekende zijn gaarne bereid inlichtingen te verstrekken over de herprogrammering van het kandidaats.

Hans Oostendorp

herprogrammeringsfunct.
k. 2136 tel. 525.4136

Aan jonge doctorandi economie ter overweging

Jonge doctorandi economie (bedrijfseconomische richting) die erover denken hun loopbaan in het accountantsberoep op te bouwen en daar met hun keuzevakken al rekening mee gehouden hebben, wijzen wij op de mogelijkheden die ons kantoor biedt.

Door expansie en de ontwikkeling van het dienstenpakket bestrijken onze activiteiten een steeds breder terrein: controle, automatiserings-, management- en andere bedrijfseconomische adviezen. Door eigen research en zich wijzigende behoeften van onze cliënten worden in onze Nederlandse en in onze internationale praktijk nieuwe methodieken van controle en bedrijfsadvisering toegepast.

Hierdoor ontstaan nieuwe functies en wordt aan de personeelsbezetting steeds hogere eisen gesteld.

Van Dien+Co staat open voor contacten met doctorandi economie die zich aangesproken voelen door de uitdaging, die het voorgaande inhoudt. Die hun intelligentie en creatieve vermogens gemotiveerd willen gebruiken... het een pre vinden dat de aard en omvang van ons kantoor enerzijds de mogelijkheid bieden om op een ruim terrein van activiteiten ervaringen op te doen, terwijl anderzijds de organisatie overzichtelijk blijft.

Specifieke eisen zijn: het vermogen snel en scherp te kunnen analyseren en formuleren en een goede kennis van de engelse taal. Leeftijd tot 25 jaar.

Plaatsing op een der kantoren geschiedt in overleg. Na het behalen van het accountantsdiploma is een tijdelijke detachering op een buitenlands kantoor mogelijk.

Uw reactie, met relevante gegevens, gelieve u te richten aan ons Hoofd Personeelszaken; u ontvangt daarna een uitnodiging voor een persoonlijk gesprek.

VAN DIEN+CO – Postbus 4200 – 1009 AE Amsterdam – Tel. 020-910111

AMSTERDAM
APELDOORN
ARNHEM
BREDA
EINDHOVEN

ENSCHEDÉ
'S-GRAVENHAGE-RIJSWIJK
GRONINGEN-HAREN
HAARLEM
'S-HERTOGENBOSCH

HOOGEVEEN
LEEUWARDEN
LELYSTAD
LOCHEM
MAASTRICHT

ROTTERDAM
TILBURG
UTRECHT
VENLO
ZAANDAM

ZWOLLE
ANTWERPEN
BRUSSEL
WILLEMSTAD-CURAÇAO

ORANJESTAD-ARUBA
PHILIPSBURG-ST. MAARTEN
CARACAS-VENEZUELA

THEORIE EN PRAKTIJK

Ik heb een grote interesse voor de meer wetenschappelijke kant van het accountantsberoep. Tijdens mijn studie heb ik vaak wat extra verdieping gezocht van de problemen waarmee ik in aanraking kwam.

De werkmethode, die ik heb leren toepassen, en de opleiding die ik daarvoor intern en in werktijd van Coopers & Lybrand heb ontvangen, hebben mijn interesse in fundamentele problemen van het beroep sterk bevorderd. Mede dank zij goede studiefaciliteiten in de vorm van vrije tijd en studiekostenvergoeding, schiet ik goed op met mijn studie voor Registeraccountant en ik vind dat de combinatie van studie en praktijktoepassing een grote ontplooiing van mijn persoonlijke voorkeuren en inzichten mogelijk heeft gemaakt.

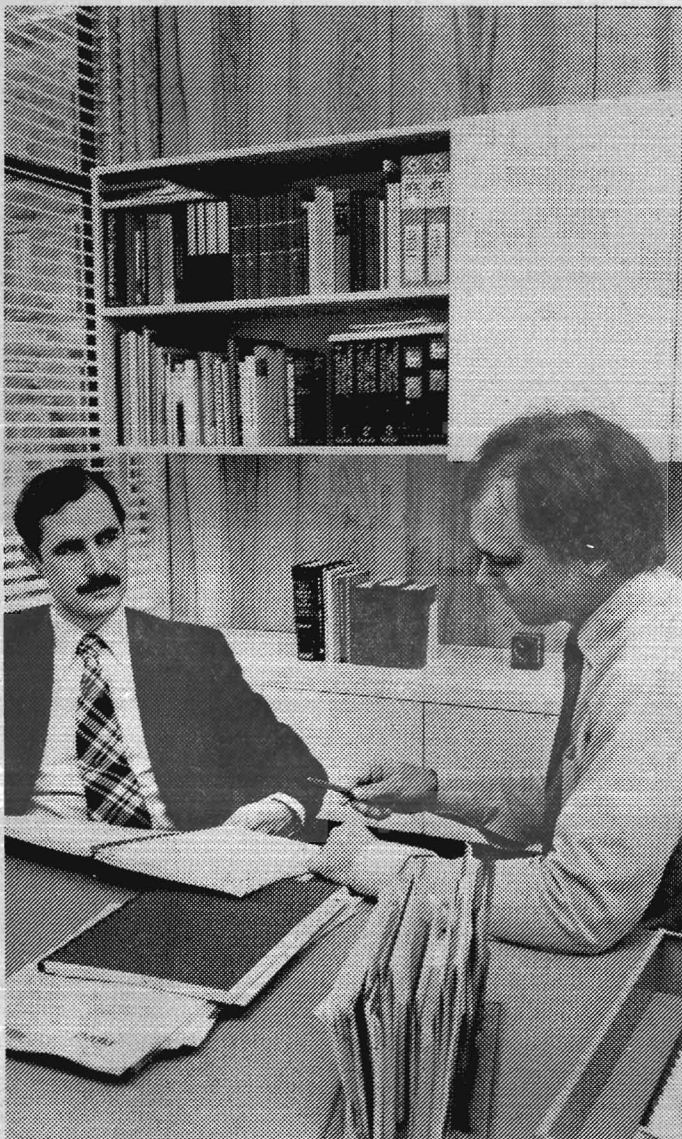
Ik heb er nu plezier in om nieuwe mensen, die Coopers & Lybrand door de groei van de laatste jaren goed kan gebruiken, te begeleiden, hun interesse in het vak te vergroten en zodoende hun voortgang, zowel

op het gebied van studie als in de praktijk, te stimuleren.

Want dat is nu juist wat ik zo prettig vind bij Coopers & Lybrand, de onderlinge werkverhoudingen zijn erg informeel. Dat geeft de mogelijkheid tot discussies over zaken die veel meer omvatten dan de strikte uitvoering van de controle-opdracht. Door verder te kijken, door problemen nader uit te diepen, groeit op alle niveau's de interesse en de betrokkenheid in het werk. Iedereen voelt zich verantwoordelijk, van de beginnend assistent tot de firmant. Vandaar dat mensen zich zo verbonden voelen met Coopers & Lybrand.

Als u meer wilt weten over mijn ervaringen, geef ik graag verdere toelichting. U kunt mij bellen op kantoor, vraag naar Dick van der Wijk, of in mijn afwezigheid naar Mej. van Meel, die zal zorgen dat U met mij in contact komt.

Voor sollicitaties of inlichtingen kunt U ook contact opnemen met Drs. J.C. van Dijk, R.A..

COOPERS & LYBRAND NEDERLAND

Coolsingel 6, 3011 AD Rotterdam, Tel. 010-130680

Coopers & Lybrand Nederland is een Nederlands accountantskantoor, verbonden met de wereldwijd opererende Coopers & Lybrand organisatie. In totaal zijn er 344 Coopers & Lybrand vestigingen. Europa telt er 93.

Kantoren in
Rotterdam en Amsterdam.

OP DE KOFFIE

Mevrouw Onel

Rostra: Hoe bent u ertoe gekomen hier te gaan werken?

Carla Kalf: Ik heb altijd in 't café-bedrijf gewerkt. En nu werk ik sinds een jaar hier.

Mevrouw Onel: Ik werk hier een jaar of vier, vijf. Voor die tijd heb ik in een hotel gewerkt, in de Casa 400. Dat is alleen zomers. Daar deed ik alles wat noodzakelijk was, lunches, diners enz. Dat is wel heel zwaar werk.

Ca. En die vieze rommel die altijd weer op je afkomt in zo'n hotel.

Ro. Is dat hier nou niet erg, die rot-zooi?

Dames: Ach, je moet 't een beetje makkelijk opnemen. Dat je wel eens goed de pest in krijgt dat kan je wel van me aannemen. Zoals vanmorgen om 10 uur begon er een tentamen en dan lopen ze om kwart voor tienen weg en dan laten ze alles staan, dan zit je meteen al in de troep, terwijl 't ieder voor zich zo weinig moeite zou zijn. Als je een kopje thee gedronken hebt, hop, weg kopje. En daar komt bij, ik zeg altijd: jullie laten 't niet voor ons liggen maar voor je medestudenten die na jullie komen. Kijk, en dat vind ik in wezen 't minderwaardige hier.

Ro. Is dat nou typisch iets voor studenten?

Da.: Nee, want de professoren laten 't ook staan. Kijk, als die er nou eens mee begonnen, dan zou je misschien de bal aan 't rollen krijgen. Het wordt ook steeds slechter. Maar 't ergste is als het seizoen weer begint in september. Dan krijg je de nieuwe groepen en 't vreselijke geklieder met de soep. Zo'n jaar of vijf geleden was het niet zo slecht als nu, maar toen hadden we natuurlijk wel een veel kleiner assortiment.

Per week smeren, beleggen en verpakken ze 2000 broodjes, koken en pellen ze 300 eieren en zetten ze 750 liter koffie.

Rostra wierp voor u een blik in de keuken en sprak met twee van onze koffiedames: mevrouw Onel en Carla Kalf.

Ro.: Dat assortiment kunt u daar nou zelf iets aan veranderen?

Da.: Nou, dat gaat natuurlijk in overleg met de inspecteur van 't SAB. En dan is er ook nog de universiteit, vooral de kantinebeheersraad die maakt 't uiteindelijk uit. Als ze bijv. willen dat we kroketten gaan verkopen, dan gebeurt dat. De inspecteur kan natuurlijk wel zeggen als er iets niet loopt, bijv. met dat ijs, van hoor eens, dat moet eruit, maar 't moet wel eerst geprobeerd worden. Zo ging dat ook met die koffiekoe (apparaat op wielletjes in de kantine (red.)). 't Was een idee van de universiteit en dan komt 't er. In theorie was 't ook wel een goed idee, maar in de praktijk was 't een puinhoop. Je zou denken ze zijn van al die rotzooi af, een koek of een broodje, dat is alles.

't Is niet uit te leggen: je had wel tien man nodig, je deed niet anders dan heen en weer lopen: dan was de wisselautomaat stuk, dan deed de koffiekoe 't niet. Op een gegeven moment bleef hij zelfs doorlopen, toen hielden ze er aldoor maar bekertjes onder, nou ja, dat zou ik zelf ook doen hoor.

Ro.: Is dat nou niet moeilijk: twee bazen, het SAB en de universiteit?

Da.: Nou, in wezen hebben we natuurlijk alleen wat te maken met de inspecteur van 't SAB. We zijn ook in dienst van 't SAB, dan kan een ander kletsen wat hij wil, mijn baas is de inspecteur. Ze hadden bij de universiteit bijv. een keer verzonnen, dat we in zwarte jurkjes met witte schortjes voor en witte kappes op moesten gaan lopen. Dan zeg je natuurlijk tegen de inspecteur: daár beginnen we niet aan, ze kunnen wel met top-less gaan beginnen. De tafels en stoelen zijn ook door hen weggehaald, toen zijn die banken neergezet. Toen heb ik nog gezegd, hoe kan je dat nou doen, dat staat toch niet.

Carla

Ro.: Is er vanuit de universiteit wel eens gevraagd wat u bijvoorbeeld van zo'n koffiekoe vindt?

Da.: Nee, wij kennen geen inspraak. Dat is wel heel erg jammer. Op zo'n vergadering zullen ze wel zeggen, gut, dat is wel leuk, maar die mensen weten helemaal niet waar ze 't over hebben. Ik zeg altijd: Als jullie nog eens vergaderen, laat me dan mee doen. Want uiteindelijk is 't bij hen allemaal theorie, 't zijn economen hè. Nou, dat hebben we gemerkt: 't kost handen vol geld. Weet je wat die koffiekoe kostte: tienduizend gulden. Die staat nou hierachter in het hok, en er staat nog zo'n ding: een koffiepomp, ook peperduur.

Ro.: Hoe ziet de ideale kantine eruit, als u wat zou mogen veranderen, hoe zou het er hier dan uit gaan zien?

Da.: De ideale kantine bestaat niet, hier zeker niet. Er is een groot verloop hè, en we zijn te goedkoop, dertig cent voor een kopje koffie, daar kan je niets van doen. Natuurlijk, het zit wel in een plastic bekertje, maar als we met stenen koppen zouden beginnen, wat wij veel gezelliger vinden, dan moet je aan een afwasmachine beginnen, en daar komt bij, dat de dames en heren studenten graag wat meenemen voor thuis, dus je bent zo je servies kwijt. Zo wilden ze ook met echt bestek beginnen en vroegen ze me, zit u nou niet met die afwas. Nee hoor, zei ik, daar zit ik helemaal niet mee, ze steken het toch in hun zak, daar ben je zo van af. Net als de asbakken, die gaan razendsnel, en ze breken haast nooit. Die banken zijn niet mooi

hè, echte stoelen en tafels met een plant erop is veel leuker, maar dat kan weer niet, want daar drukken ze hun peuken dan in uit.

Ro.: Klagen en zeuren mensen wel eens ergens over?

Da.: Natuurlijk, zo van als je vier soorten soep hebt: maar waarom heeft u

nou geen kippesoep. En over de prijsverhoging van de thee, wat we daar niet over te horen kregen, over dat ene dubbelte. Ik kan me niet voorstellen dat dat zo'n bezwaar is, bovendien vergeten ze dat het drieënhalve jaar geleden was dat de thee omhoog gegaan was.

Ro.: Als je bij de SAB (Stichting Alcoholvrije Bedrijven) gaat werken moet je dan geheelonthouder zijn?

Da.: Nee hoor, wel als je bij de SOV (Stichting Onthouders Vereniging) gaat werken. Daar moet je tekenen, dat je ook in je vrije tijd geen alcohol gebruikt. De SOV en de SAB kopen samen in,

verder zijn ze volledig vrij. Want de SAB is wel alcoholvrij, maar bij recepties schenken ze zelf ook een pilsje hoor. We moeten officieel wel dicht zijn als er hier een borrel gehouden wordt in de kantine. Wij hopen dus altijd op borrels 's middags om half twee of zo.

Ro.: Het idealisme gaat dus niet veel verder dan de luciferdoosjes met tekst die hier verkocht worden?

Da.: Nee: we verkopen een doosje lucifers om een sigaret mee aan te steken.

Ro.: Vertelt u eens wat sappige anekdotes uit het kantine leven?

Da.: Laatst komt er één bij de kassa en die zegt: "Ik heb een krentebol", zeg

ik: nou dat valt best mee. D'r was laatst iemand van Spaans die zei van: laat maar zitten die stuiver, koop er maar iets moois van. Nou ik de volgende dag tegen hem van: Nou ik ben toch dronken geweest samen met mijn man, dronken. Hij van: Hoezo dronken? Ik: nou van die fooi. Ja kijk, zegt hij, als je het gaat verbrassen dan krijg je niet meer. Nou dan kom ik niet meer bij hè, dat zijn mensen met humor.

Iedere dag gaan er zestig eieren doorheen, die koken en pellen we zelf, dat is een werk. Als we vakantie gehad hebben of een lang weekend of zo, dan gaat het van: toch nog even iedere dag tien eieren gepeld, ik kan er niet meer buiten.

Ro.: Heeft u nog een boodschap voor de lezers?

Da.: Ja, ach dat is al zo oud, dat heeft toch geen zin, van dat opruimen.

Ro.: Dus dat hoeven we niet op te nemen?

Da.: Nee hoor, 't helpt toch niks, je vraagt het en je vraagt 't nog eens en ze doen het toch niet, ze zeggen keihard: u bent er toch voor. 't Gebeurt zelfs dat als je zegt: wil je die beker even weggooien, dat ze zeggen: dat doe ik morgen wel.

(ingezonden mededeling)

Vanaf heden iedere week bij de SEF
ECONOMISCH STATISTISCHE BERICHTEN.

ESB, het weekblad van de Stichting
Het Nederlands Economisch Instituut,
voor iedere econoom die een beetje
op de hoogte wil blijven.

losse nummers 13,30 f2,75

SEF

GAAT DAT NU VANZELF?

Een ieder die aan deze fakulteit studeert heeft wel eens een studieboek nodig. Wat is er nu eigenlijk logieser dan even bij de SEF naar binnen te wippen en het boek aan te schaffen, voor nog een schappelijk prijsje ook. Ook kopiëren is tegenwoordig een bijna niet te omzeilen bezigheid bij het studeren. En waar kunnen we even snel een prima kopietje maken voor een belachelijk prijsje: natuurlijk bij de SEF. Naast deze twee hoofdzaken doet de SEF nog veel meer, zoals de meesten die in het Maupoleum rondlopen wel weten. Er zijn echter mensen die niet weten dat de SEF ook als tussenpersoon optreedt bij de handel in tweedehands boeken en dat de SEF (nieuwe) platen verkoopt tegen vaste (lage) prijzen. Iedere plaat die je wilt hebben is er te verkrijgen, waar maak je dat vandaag de dag nog mee. Papier op, pennetje leeg: even naar de SEF, want bij de afdeling schrijfwaren vinden we een ruime sortering in beiden.

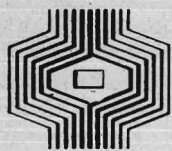
ONTSPANNING

Naast al deze dingen die in zekere mate direkt op de studie zijn gericht, vinden we nog vele andere mogelijkheden geboden door de SEF; Wil je wat anders te lezen hebben dan je standaard studieboeken, de SEF heeft een selectie geschriften die ook aan jouw aandacht aan te bevelen zijn. En naast al dat studeren willen we ook wel eens een borrel: de SEF zorgt ervoor. Zit je teveel thuis of in de kroeg en wil het lichaam ook wel eens wat: een voetbaltoernooi, de SEF zorgt ervoor. Hou je van kaarten, een bridgedrive of klaverjastoernooi: de SEF zorgt ervoor. Word je moe van al dat droge rekenwerk en wil je een rekenmachietje: de SEF heeft dat type dat je net wilt hebben tegen een sterk gereduceerde prijs. Ieder jaar moeten er nieuwe studenten worden opgevangen: de SEF helpt erbij.

PRETTIG

En iedereen maar denken dat zo'n service verlening uit zichzelf verloopt, maar dat is niet zo. Een aantal mensen (medestudenten) zijn daar bezig de boel draaiende te houden, omdat ze weten dat iedereen het prettig vindt van alle mogelijkheden die door de SEF geboden worden, gebruik te maken. En ze doen het graag, want de prettige sfeer binnen de SEF zorgt ervoor dat je er met plezier naar toe gaat.

Eigenlijk kunnen we nog best een paar mensen gebruiken die ook iets binnen de SEF willen doen. B.v. een dag per week achter de balie van 11 uur tot 3 uur, hetgeen echt geen zware belasting is maar waaraan je wel een aantal prettige contacten overhoud. Mocht je interesse hebben om mee te doen, wip even langs dan zijn we graag bereid je enige inlichtingen te verstrekken.

Klynveld Kraayenhof & co
ACCOUNTANTS

Er is in de vaktechnische staf van ons kantoor te
AMSTERDAM plaats en toekomst voor

jonge bedrijfseconomen

die van plan zijn de post-doctorale opleiding tot

accountant

te gaan volgen.

Wij bieden u tijdens deze studie een goede
mogelijkheid veelzijdige ervaring in een internationaal
georiënteerde accountantspraktijk op te doen.

Geïnteresseerden nodigen wij graag uit voor een
oriënterend gesprek met het hoofd van onze Afdeling
Personeelszaken, Prinses Irenestraat 59,
1077 WV Amsterdam. Telefoon 020 - 54 10 541.

Amsterdam Almere Amersfoort Apeldoorn Arnhem Breda Deventer Dordrecht Eindhoven
's-Gravenhage Groningen Haarlem Heerlen Hengelo Hoorn Leeuwarden Middelburg Rotterdam
Utrecht Zwolle Antwerpen Barcelona Brussel Düsseldorf Hamburg Londen Madrid Milaan Parijs
Zug Zürich Bogotá Buenos Aires Caracas Curaçao Jakarta Montevideo New York Paramaribo
Rio de Janeiro Salvador Sao Paulo.

industriebonden

90 jaar

Op 31 maart is een tentoonstelling geopend in het Amsterdams Historisch Museum over het ontstaan en de ontwikkeling van de Amsterdamse afdeling van de Industriebond. Dit jaar bestaat die afdeling 90 jaar. De tentoonstelling behandelt de geschiedenis van de vijf grootste voorlopers van de Amsterdamse Industriebond: de diamant-, kleding-, textiel-, metaal-, en fabrieksarbeidersbonden. Te bezichtigen in de maanden april en mei.

DE INDUSTRIE
BOND LAAT
NIET OVER
ZICH LOFEN...

EN AS JE DAN IETS
GEMAAKT HEBT, DAN
HEB JE VAAK HET GE-
VOEL, DAT HET GEK
IS, OM DAT AAN AN-
DERE MENS-
SEN TE
LATEN
ZIEN

ALS HET
WARE DAT IN HETGEEN
WATTIE MAAKT
IETS VAN HEM-
ZELF ZIT

onderzoek Chili

De wetenschapswinkel heeft een vraag die haar is gesteld ondergebracht bij Prof. Lambooy. Deze heeft de vraag in zijn kaartenbak voor studieonderwerpen opgenomen, zodat als er geïnteresseerde studenten zijn, zij dit onderwerp kunnen nemen.

De vraag is aan de wetenschapswinkel gesteld door SOBIA (Stichting Ondersteuning Basis Initiatieven Arbeidersbeweging). Een van hun werkgroepen richt zich, in vakbondsverband, op de derde wereld en specifiek op Chili. Gezien hun aktieperspectief is het voor hun van groot belang dat zij antwoord krijgen op enkele essentiële vragen rond de herkomst en invoer van koper.

De vragen luiden als volgt:

- 1.a. Een inventarisatie van waar koper geproduceerd wordt
- b. Voor welke takken van industrie koper geproduceerd wordt (beiden op wereldschaal)
- 2.a. Aan welke EEG-landen wordt koper geleverd
- b. Voor welke industrieën in de EEG i.c. Nederland
- c. Wat is de grootte van de koperleveranties aan de EEG i.c. Nederland, de afgelopen 5 jaar.
- d. Wat zijn de verwachtingen van de invoercijfers voor de EEG i.c. Nederland
4. Een overzicht van de alternatieven voor de produktie van koper
5. Wat is het alternatief, bij schaarste van koper, voor de industrie in het algemeen en voor de elektronische industrie in het bijzonder.

gewone economie

Zo luidt de titel van een zojuist ontvangen boekje, dat geschreven is door H. Dalebout. De auteur komt na intensieve bestudering van de westerse economie tot de conclusie, dat in de economische politiek twee grootheden centraal staan: het arbeidsoverschot en de betalingsbalans. Een surplus aan arbeidskrachten duidt z.i. op een florissante economische situatie. Immers, de mankracht, die over is, kan ingezet worden voor organisatie, opleiding en productie. Een tweede gegeven, welke beslissend is voor de stand der economie, is de betalingsbalans. Aangetekend wordt daarbij, dat het arbeidsoverschot prevaleert boven de betalingsbalans. Teneinde een gunstige economische situatie te creëren, dienen beide grootheden beïnvloed te worden met behulp van groepen stuurmiddelen. Is er sprake van een ontspannen arbeidsmarkt, dan is het wenselijk de binnenlandse bestedingen te laten toenemen middels vergroting van de geldcreatie door de overheid. De situatie op de betalingsbalans bepaalt het al dan niet toepassen van middelen uit de tweede groep: ontwikkelt de betalingsbalans zich gunstig, dan zal er ruimte zijn voor extra loonstijging en/of revaluatie. Een en ander wordt afhankelijk gesteld van de toestand en de maatregelen, zoals die respectievelijk bestaat en genomen worden in het buitenland. De wisselwerking van te nemen maatregelen worden daarbij onder de loep genomen.

HET WORDT STEEDS
MOEILIJKER MENSEN HIER
DUIDELIJK TE MAKEN HOE
GOED JE HET BEDOELT....

De auteur concludeert, dat naarmate het arbeidsoverschot groter is, er meer mogelijkheden zijn voor het laten toenemen van welzijn en welvaart, alsmede voor het in evenwicht brengen van de betalingsbalans. Bovenstaande kerngedachten worden op hun waarde getoetst aan de hand van de situatie in de economieën van achtereenvolgens Groot-Brittannië, de V.S., Japan en Italië. Het boekje wordt besloten met antwoorden op mogelijke kritieken. De indruk ontstaat, dat een zó kernachtige uiteenzetting als in dit ongeveer 50 bladzijden tellende boekje wel overzichtelijk is en de nodige charme heeft, doch zeer algemeen theoretisch blijft en op veel plaatsen nog ingevuld moet worden. Dat lijkt ook de opzet van de schrijver, die er primair op uit is een discussie omtrent zijn denkbeelden uit te lokken.

BB

Gewone economie, een nieuw tijdschrift op komst?, door H. Dalebout. Tilburg 1978, f 9.75.

rostra zoekt
MEDEWERKER,
REDAKTEUR en

sollicitaties voor deze dynamische en
interessante job naar kr. 2167

Uw opleiding tot econoom kan een b-r-e-d-e basis vormen

U bent geheel of bijna afgestudeerd. Uw richting: bedrijfseconomie. Uw keuze: accountancy. Uw wens voor de toekomst: een goede maatschappelijke positie. Alles hangt af van de weg die u nú inslaat.

Daarom is een informatief gesprek met Pelser, Hamelberg, Van Til & Co. op dit moment van groot belang.

Onze maatschap van registeraccountants heeft 13 vestigingen in Nederland en 1 te Brussel.

Wij bieden u de ideale mogelijkheid om verdere studie (voor Registeraccountant) te combineren met werk-in-de-praktijk, ook in het

internationale vlak. Afwisselend, goed gesalariëerd werk met gunstige secundaire arbeidsvoorwaarden. Bovendien vergoeden wij uw studie- en reiskosten.

Wendt u zich daarom eens voor het verkrijgen van nadere inlichtingen telefonisch (020-71 83 83) tot de heer G.C.H. Beekhuis, hoofd van de afdeling personeelszaken Pelser, Hamelberg, Van Til & Co., Jacob Obrechtstraat 53 te Amsterdam.

**Pelser, Hamelberg,
Van Til & Co.**

maatschap van registeraccountants

McLINTOCK MAIN LAPRENTZ & CO.-HOLLAND
ACCOUNTANTS

RECHTSPOSITIE STUDENT

Nog steeds staken veel studenten voortijdig hun studie en nog steeds worden veel studenten geconfronteerd met studievertraging. De theorie dat dit allemaal aan de studenten zelf ligt omdat ze te lui en te dom zijn, vindt hier en daar, vooral onder de wetenschappelijke staf, nog wel aanhang, maar schiet toch tekort vanwege een overmaat aan simplisme en kortzichtigheid. Van veel groter gewicht in de studieuitvalproblematiek is de relatief slechte sociaal-ekonomische positie van de student: bv. het ontbreken van een rechtspositie voor studenten en het veelal gebrekkige onderwijs(begeleiding)systeem. Op deze aspecten, mede gezien in het licht (of beter: het donker) van de herprogrammering zal in het onderstaande artikel worden ingegaan.

RECHTSPOSITIE

Om enigszins effectief te kunnen studeren, is het vanzelfsprekend noodzakelijk dat de voorwaarden daartoe aanwezig zijn. Het is dan op zijn zachtst gezegd vreemd, dat voor studenten nergens het recht wordt erkend op noodzakelijke voorzieningen als huisvesting, inkomen, gezondheidszorg of zelf ook maar een onderwijsbegeleidingssysteem, dat de studie niet verwordt tot een ware hordenloop met voor velen onneembare hindernissen. Op sommige van de bovengenoemde punten is dat recht formeel wel vastgelegd, maar stelt het in de praktijk niets voor.

Het woonrecht vanaf 18 jaar, zoals enkele jaren geleden door de tweede kamer is aanvaard, is enkel een loze kreet gebleken en is de immer stijgende woningnood onder de jongeren. Het studiefinancieringsstelsel is ook allerbellerst. Het is hoofdzakelijk gebaseerd op afhankelijkheid van de ouders. De maximale toelage, die slechts weinigen ten deel valt, ligt maar liefst 3000 gulden onder het bestaansminimum (wettelijk erkend in het bijstandsmimum).

Iedere Nederlander zou evenveel recht op vervulling van zijn primaire levensbehoeften moeten hebben, de student natuurlijk niet meer of minder dan andere burgers.

GEEN PLICHT

Het ontbreken van een rechtspositie voor studenten wordt helemaal merkwaardig als je bedenkt dat er in het kader van de herprogrammering als norm is gesteld dat 90% van de studenten binnen de inschrijvingsduur afgestudeert dient te zijn. Een lovenswaardig streven. Beziën het ontbreken van de eerder genoemde randvoorwaarden, was deze norm in het beleid van Klein en Van Kemenade welhaast een utopie. In het beleid van minister Pais kan een verwezenlijking ervan gerust een achtste wereldwonder heten. De nota "HOVV" van Pais en het daaruit voortvloeiende voorontwerp van de wet ten aanzien van de herprogrammering staan vol met verplichtingen van de student, zonder dat daar enige rechten

tegenover staan. "Vergelijk je dit met de positie van de gemiddelde werknemer dan is het ontbreken van een rechtspositie voor studenten ronduit belachelijk" aldus drs. Wiebe Zijlstra, lid van het college van bestuur van de UvA. Op het sociaal-ekonomisch congres dat de ASVA maart jl. organiseerde, constateerde hij dat de slechte studieomstandigheden, tezamen met het niet altijd even rooskleurige toekomstperspectief van de student, veel jongeren ontmoedigt te gaan studeren. Het blijkt dat

weten het feilen van het onderwijs (begeleiding)systeem. Dat wil overigens niet zeggen dat de andere oorzaken minder belangrijk zijn.

Het eerste wat hierbij opvalt is dat de onderwijsvorm en de onderwijsinhoud vaak niet aansluiten bij de behoeften van de student. Een sprekend voorbeeld hiervan is het kandidaats-onderwijs zoals dat tot op heden aan de ekonomische faculteit gegeven werd.

De massale "werkgroepen" en de vaak

het aantal studerende relatief al dalende is. Zijlstra sprak het vermoeden uit, dat het Pais allemaal niet kan zoveel schelen dat er veel studenten tijdens de hordenloop afvallen. Het gevolg van een dergelijke politiek is wel, dat juist die groepen jongeren afvallen, die toch altijd al in het verdomhoekje zitten, zoals iemand op het congres opmerkte. Een zeer ongewenste maar helaas wel te vermoeden ontwikkeling.

VEGER EN BLIK

In Den Haag streeft men er naar de inschrijvingsduur enigszins in te perken. Om zichzelf is het te prijzen de inschrijvingsduur enigszins binnen de perken te houden, teneinde het fenomeen eeuwige student uit te bannen. De manier waarop, laat echter veel te wensen over. Behalve het feit dat Pais als een olifant door de herprogrammeringsporceleinkast heen stormt en botweg alles naar zijn hand wil zetten "vergeet hij in al zijn plannen de universaliteit de middelen te geven om de studievertraging en studieuitval tegen te gaan. De studieadviseurs, studentenartsen, -decanen en -psychologen krijgen steeds meer een oplap en veger-en-blik functie, terwijl de door hen gesignaleerde oorzaken van de vertraging en uitval niet weggenomen worden. In het onderstaande zal dieper worden ingegaan op een van die oorzaken, te

saai, eenzijdige, niet stimulerende stof veroorzaakte een reusachtige studievertraging: uit een officieel onderzoek bleek dat de gemiddelde feitelijke studieduur in het kandidaats twee keer zo groot was als de geplande. Op de problemen in het kandidaats ekonomie zullen we hier niet verder ingaan, omdat dat al vaak elders is gebeurd.

MOTIVATIE

Het eerste probleem waar je als (aankomende) student mee wordt geconfronteerd is de studie van je keuze. In het algemeen kun je zeggen dat de studiekeuze voorlichting in het algemeen vrij gebrekkig is. Je kunt je natuurlijk afvragen of een optimale voorlichting mogelijk is. Het is erg moeilijk je op de middelbare school al voor te stellen wat een bepaalde studie nu precies inhoudt. Veelal heeft men er een nogal romantische voorstelling van, die nog wordt versterkt door de meestal nogal rooskleurige voorlichtingsdagen van de universiteiten. Lito Hoornweg, studentendecan aan de UvA en voormalig studieadviseur op de ekonomische faculteit stelt in dit verband voor een zogenaamd brugjaar in te stellen waarin je je als student kunt oriënteren op je studiekeuze, zonder dat dat consequenties heeft voor je beurs. Het probleem dat veel eerstejaars studenten moeten acclimatiseren in een nieuwe studie en studieomgeving zou door zo'n brugjaar ook tegemoet kunnen worden gekomen. Sybren Piersma, hoofd van de Dienst

vervolg op bladzijde 23

EXPORTPOSITIE NEDERLAND NIET SLECHT

europese
verkiezingen

De verwachte effecten van de economische integratie.

Met het in werking treden van de Europese Economische Gemeenschap in 1959 werden de daarvoor bestaande handelsbarrières tussen de ledenlanden opgeruimd. Algemeen werd van de economische eenwording een bevordering van de handel tussen de lidstaten verwacht. Een uitgebreide analyse van het geheel van te verwachten effecten werd door P. Verdoorn in 1952 gegeven (1).

Hij wijst er terecht op, dat naast handelsschepping tussen de lidstaten er handelsvermindering (handelsdivertie) t.o.v. de rest van de wereld kan optreden. Handelsvermindering hoeft niet het gevolg te zijn van een verhoging van de buitentarieven van de EEG, maar kan ook optreden bij niet verhoogde invoertarieven. Men moet zich dit als volgt voorstellen: door het verdwijnen van de invoertarieven tussen de ledenlanden wordt de import van buiten de EEG relatief duurder, omdat hierop nog steeds invoerrechten geheven worden. Dit effect wordt ook wel 'passieve discriminatie' genoemd.

door
maria
brouwer

EEG, WEL & WEE

Bij de oprichting van de EEG werd een gemeenschappelijk buitentarief ingesteld, gemiddeld gelijk aan de daarvoor door de individuele lidstaten geheven tarieven. Voor Nederland betekende dit een verhoging van de tarieven, omdat de Nederlandse importheffingen voor de integratie lager waren dan in de overige vijf lidstaten van de EEG. Het gemeenschappelijk buitentarief is sinds de oprichting van de EEG in diverse (Kennedy) rondes verlaagd. De geheven invoertarieven verschillen echter per produkt. Zo wordt de landbouw van de EEG beschermd door extra hoge tarieven voor bepaalde produkten, terwijl de import van diverse niet in de EEG geproduceerde grondstoffen en voedselprodukten nauwelijks wordt belemmerd.

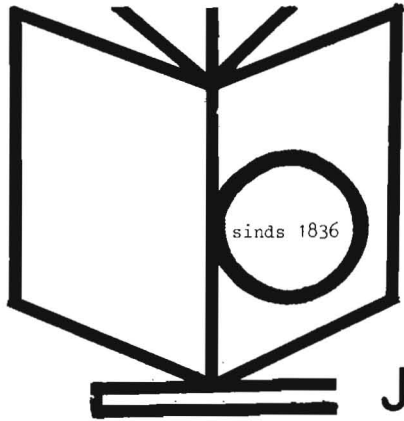
VOORDEEL

Het economische voordeel van vrijere internationale handel is, dat de consumenten een grotere keus aan produkten hebben, terwijl de prijzen kunnen dalen. Voor een mogelijke daling van de produktprijzen kunnen diverse argumenten worden aangevoerd. In de eerste plaats wordt de concurrentie binnen de EEG verscherpt, door het wegvallen van de tolmuren.

In onderstaand artikel gaat Maria Brouwer, medewerkster van de Stichting voor Economisch Onderzoek, in op de vraag, wat de effecten zijn van de EEG op de handelontwikkeling en op de positie van Nederland.

brinkman's

boekhandel

Jodenbreestraat 23 - kamer 2386
Amsterdam - Tel.: 020 - 525 4024

The capitalist world-economy- Immanuel Wallerstein

The essays in this collection focus on the two central conflicts of capitalism, bourgeois versus proletarian and core versus periphery, in an attempt to describe both the cyclical rhythms and the secular transformations of capitalism, conceived as a singular world-system.

Cambridge University Press, 1979. f 25,60

Hoofdlijnen van de moderne groeitheorie

Van den Goorbergh, De Groof en Peer, drie Tilburgse economen schreven het eerste nederlandstalige leerboek waarin een algemeen, inleidend en systematisch overzicht wordt geboden van de theoretische opvattingen aangaande het vraagstuk van de economische groei. Onder meer komen recente ontwikkelingen als de jaargangentheorie en de theorie van de geïnduceerde technische ontwikkeling aan de orde.

Stenfert Kroese, 1979. f 37,50

Spelregels voor economen- J.J. Klant

De tweede druk van dit bekende boek. Klant geeft een systematische analyse van de logische opbouw van economische theorieën, alsmede een beoordeling van de methodologische opvattingen die in de afgelopen tweehonderd jaar door economen zijn verkondigd. Is de economie een empirische wetenschap, een speculatieve filosofie of bestaat zij louter uit formele theorieën? Klant geeft op deze vragen een genuanceerd antwoord.

Stenfert Kroese, 1979. f 54,00

De industrialisatie in Nederland tussen 1850 en 1914
J.A. de Jonge

De auteur geeft een samenvattend en gedetailleerd beeld van het eigenlijke industrialisatieproces in ons land in de tweede helft van de vorige eeuw en het begin van deze eeuw.

SUN-reprint, 1976. f 30,00

Goedkoop ! Goedkoop! Goedkoop!

Meerwaarde en winst - Van Drummelen f 6,90
De armoede van de economische wetenschap f 6,90

EKONOMIE
GEOGRAFIE
PLANOLOGIE
SOCIOLOGIE